

PwC's benchmarkanalyse for gymnasier for 2014

Rødovre Gymnasium

Til ledelsen på de almen-gymnasiale institutioner i Danmark

21. september 2015

PwC's benchmarkanalyse for gymnasier 2014

Vi har her fornøjelsen at sende dig PwC's benchmarkanalyse for 2014.

Analysen baserer sig på årsrapporterne, som de er elektronisk indberettet til Undervisningsministeriet, og datagrundlaget er hentet via Ministeriets regnskabsportal - <http://regnskabsportal.uvm.dk>.

Analysen indeholder 2 dele:

- En analyse, hvor 2014 tallene er benchmarket efter den størrelseskategori, som jeres institution tilhører.
- En tidsserieanalyse, hvor der er set på udviklingen i institutionens nøgletal for 2010-2014.

Benchmark som ledelsesværktøj

Benchmark er et effektivt ledelsesværktøj. Ved vurdering af resultaterne af denne benchmarkanalyse skal man være opmærksom på, at der kan være en række specielle forhold, som har indvirkning på tallene - herunder især jeres egne tal, eksempelvis:

* Administrative fællesskaber kan påvirke tallene. For værtsinstitutionerne kan det give en større omkostningsvolumen og øgede indtægter. For deltagerne kan tallene påvirkes i form af betalingen for deltagelse i det administrative fællesskab omplacerer omkostninger fra lønninger til øvrige omkostninger. For både vært og deltager påvirkes også benchmark på årsværk.

* Nogle institutioner har kostafdelinger, hvilket påvirker benchmark af samlede lønninger og antal årsværk.

* Udlicitering af fx rengøring påvirker samlede lønninger og antal årsværk.

* Det er vores erfaring, at lønninger til inspektorer og pædagogiske ledere bogføres forskelligt på gymnasierne. Ifølge formålsskemaet er inspektorerne og pædagogiske lederes lønninger en undervisningsomkostning, da det kun er egentlig generel institutionsledelse og administration, der er ledelse og administration. Vi har dog erfaret, at nogle gymnasier konterer de pædagogiske ledere under ledelse og administration.

Kontroller jeres egne tal

Endvidere har vi i enkelte tilfælde konstateret, at der er forskel mellem de elektroniske indberettede data og tallene i årsrapporterne. I bør derfor kontrollere tallene for jeres institution (dvs. tallene i venstre kolonne).

Analyse af tallene for hele landet

Sidst i analysen har vi indsat en overordnet gennemgang af økonomien på gymnasierne på landsplan.

Afslutning

Er der forhold i analysen I ønsker at drøfte med os, er I velkommen til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

PwC

Kim Vorret
Holstebro
kiv@pwc.dk
Tlf. 9611 1854

Niels Villadsen
Holstebro
ntv@pwc.dk
Tlf. 9611 1850

Carsten Nielsen
København
cni@pwc.dk
Tlf. 3945 3436

Benchmark 2014

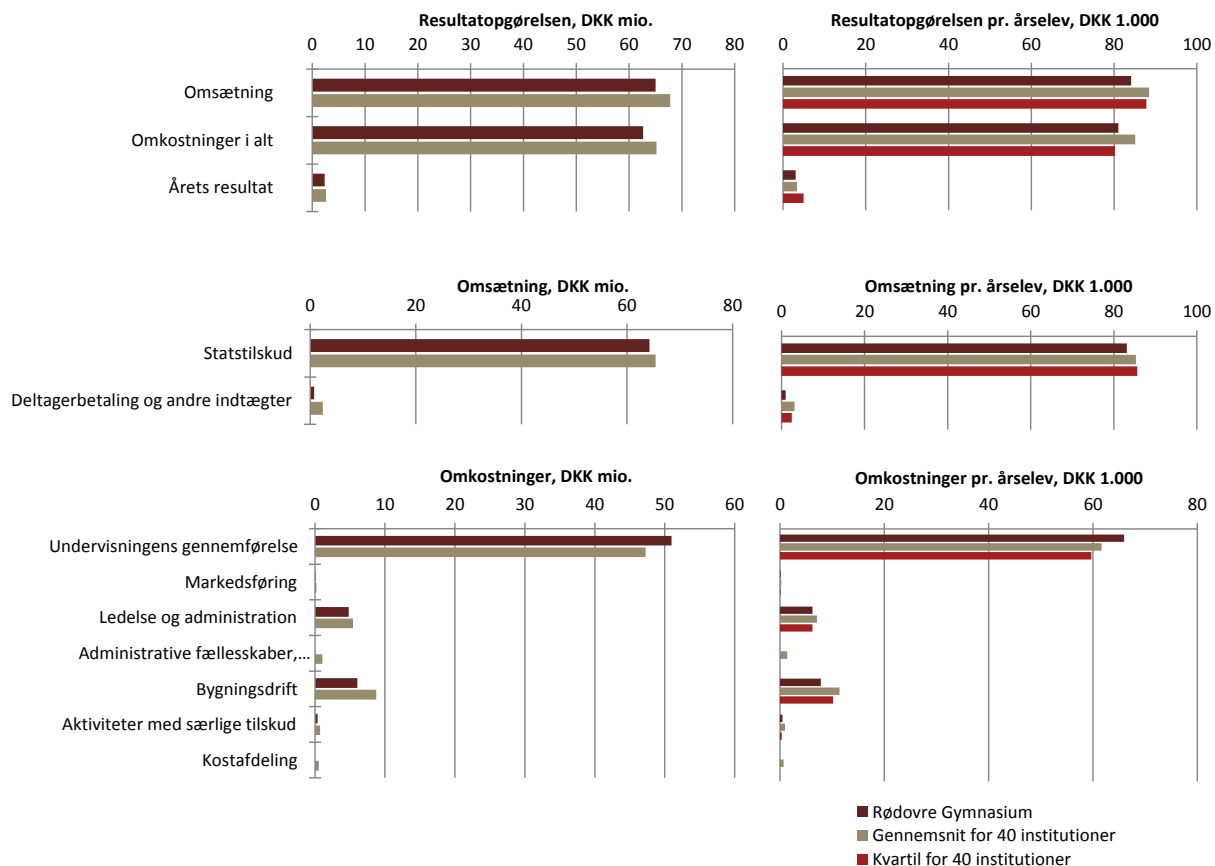
For 2014 indeholder benchmarket 40 institutioner, og der er benchmarket med institutioner med 650 - 849,9 årselever.

Bemærk at kolonnen "Kvartil" er defineret således:

- For indtægter: Øvre kvartil
- For omkostninger eller ressourceforbrug: Nedre kvartil

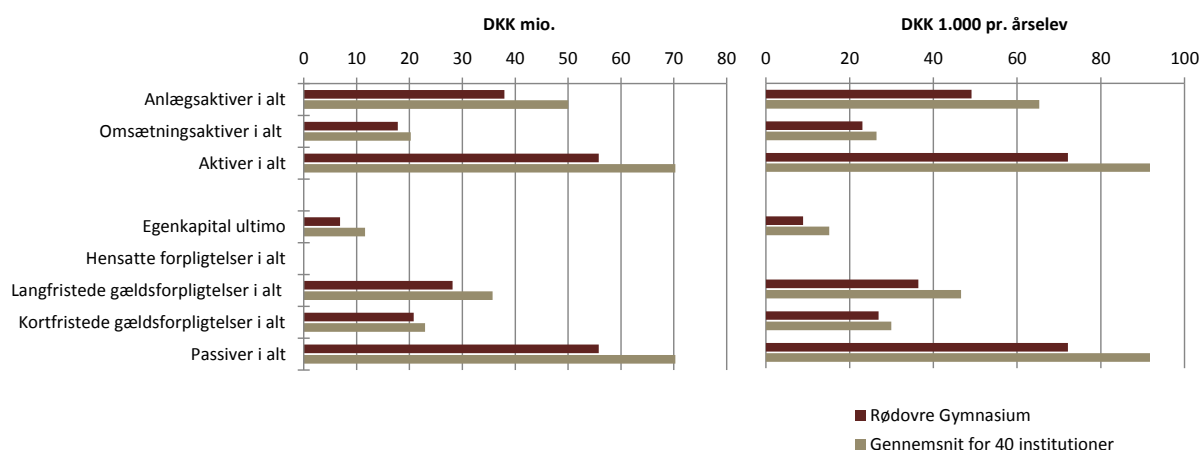
Resultatopgørelsen

	Totalt, DKK 1.000			Pr. årselev, DKK 1.000		
	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Kvartil for 40 institutioner
Årselever	773,0	766,3	0,9%			
Statstilskud	64.270	65.403	-1,7%	83,1	85,3	85,7
Deltagerbetaling og andre indtægter	757	2.394	-68,4%	1,0	3,1	2,5
Omsætning i alt	65.027	67.797	-4,1%	84,1	88,5	87,8
Undervisningens gennemførelse	50.984	47.248	7,9%	66,0	61,7	59,7
Markedsføring	109	199	-45,2%	0,1	0,3	0,1
Ledelse og administration	4.813	5.428	-11,3%	6,2	7,1	6,2
Administrative fællesskaber, værtinstitution	0	1.059	-100,0%	0,0	1,4	0,0
Bygningsdrift	6.068	8.747	-30,6%	7,8	11,4	10,2
Aktiviteter med særlige tilskud	358	729	-50,9%	0,5	1,0	0,3
Kostafdeling	0	527	-100,0%	0,0	0,7	0,0
Driftomkostninger i alt	62.332	63.936	-2,5%	80,6	83,4	79,2
Driftsresultat før finansielle poster	2.695	3.861	-30,2%	3,5	5,0	6,5
Finansielle poster i alt	-330	-1.274	-74,1%	-0,4	-1,7	-1,0
Ekstraordinære poster i alt	0	0	-	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	2.365	2.587	-8,6%	3,1	3,4	5,0

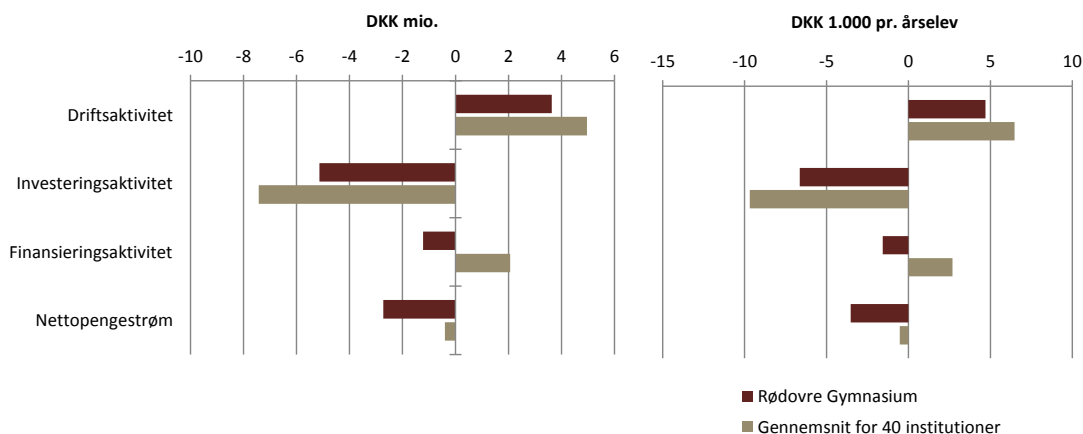
Balancen

	Totalt, DKK 1.000			Pr. årselev, DKK 1.000		
	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %
Anlægsaktiver i alt	37.975	50.050	-24,1%	49,1	65,3	-24,8%
Omsætningsaktiver i alt	17.810	20.246	-12,0%	23,0	26,4	-12,8%
Aktiver i alt	55.785	70.297	-20,6%	72,2	91,7	-21,3%
Egenkapital ultimo	6.852	11.607	-41,0%	8,9	15,1	-41,5%
Hensatte forpligtelser i alt	0	0		0,0	0,0	
Langfristede gældsforpligtelser i alt	28.141	35.721	-21,2%	36,4	46,6	-21,9%
Kortfristede gældsforpligtelser i alt	20.791	22.968	-9,5%	26,9	30,0	-10,3%
Passiver i alt	55.785	70.297	-20,6%	72,2	91,7	-21,3%

Pengestrømsopgørelsen

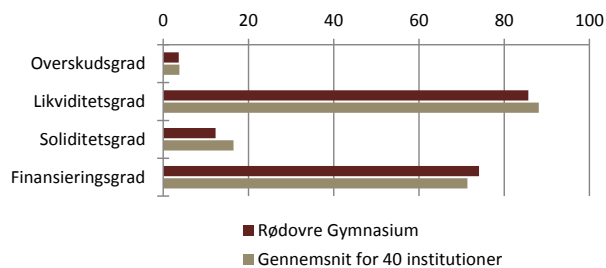
	Totalt, DKK 1.000			Pr. årselev, DKK 1.000		
	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %
Driftsaktivitet	3.631	4.960	-26,8%	4,7	6,5	-27,4%
Investeringsaktivitet	-5.134	-7.424	-30,8%	-6,6	-9,7	-31,4%
Finansieringsaktivitet	-1.219	2.062	-159,1%	-1,6	2,7	-158,6%
Nettopengestrøm	-2.722	-401	578,2%	-3,5	-0,5	572,3%

Regnskabsmæssige nøgletal

Totalt, DKK 1.000

	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %
Overskudsgrad	3,6	3,8	-4,7%
Likviditetsgrad	85,7	88,2	-2,8%
Soliditetsgrad	12,3	16,5	-25,6%
Finansieringsgrad	74,1	71,4	3,8%

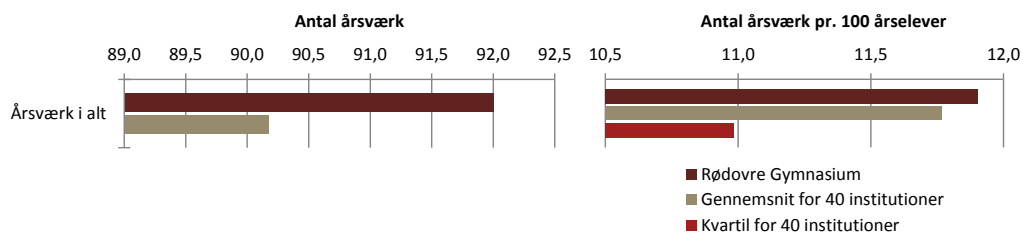

Årsværk

Totalt

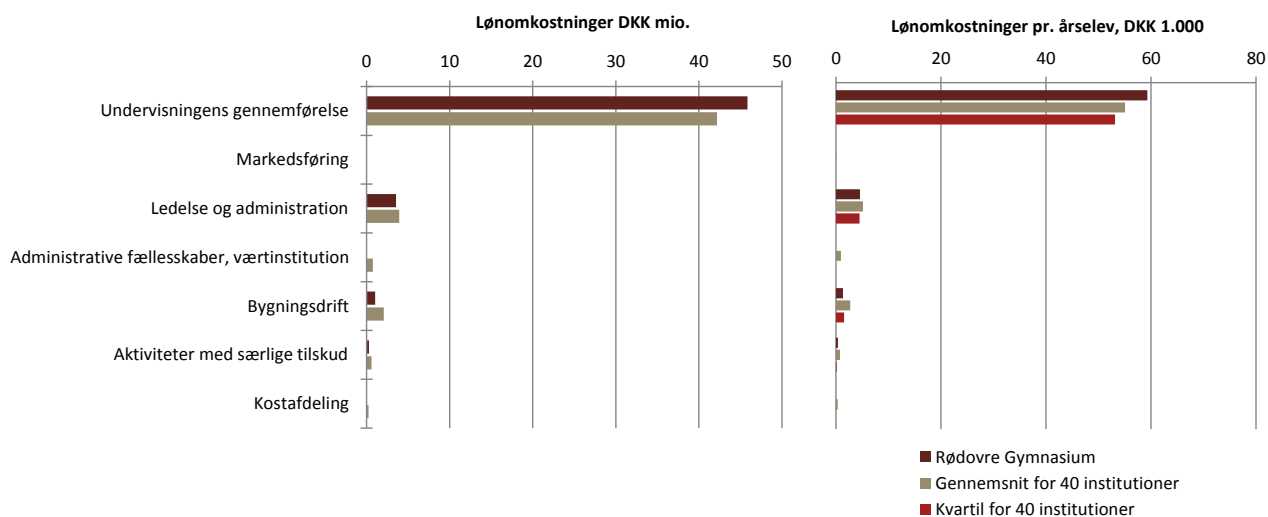
Pr. 100 årselever

	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Bedste kvartil for 40 institutioner
Årselever	773,0	766,3	0,9%			
Årsværk i alt	92,0	90,2	2,0%	11,9	11,8	11,0

Løn og lønafhængige omkostninger

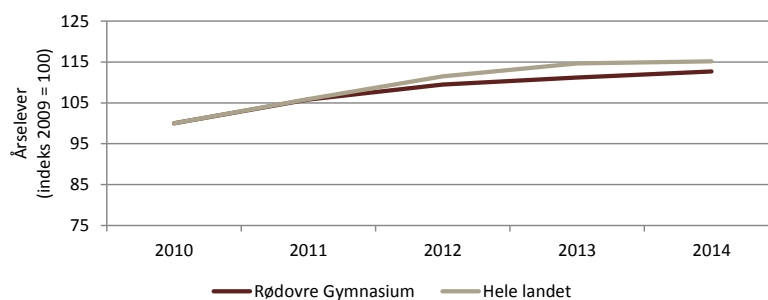
	Totalt, DKK 1.000			Pr. årselever, DKK 1.000		
	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Forskel i %	Rødovre Gymnasium	Gennemsnit for 40 institutioner	Kvartil for 40 institutioner
Undervisningens gennemførelse	45.854	42.186	8,7%	59,3	55,1	53,2
Markedsføring	0	2	-100,0%	0,0	0,0	0,0
Ledelse og administration	3.540	3.932	-10,0%	4,6	5,1	4,5
Administrative fællesskaber, værtinstitution	0	752	-100,0%	0,0	0,9	0,0
Bygningsdrift	1.034	2.079	-50,3%	1,3	2,7	1,6
Aktiviteter med særlige tilskud	288	587	-50,9%	0,4	0,8	0,1
Kostafdeling	0	252	-100,0%	0,0	0,3	0,0
Løn og lønafhængige omkostninger	50.716	49.791	1,9%	65,6	65,0	61,1

Tidsserieanalyse 2010 - 2014

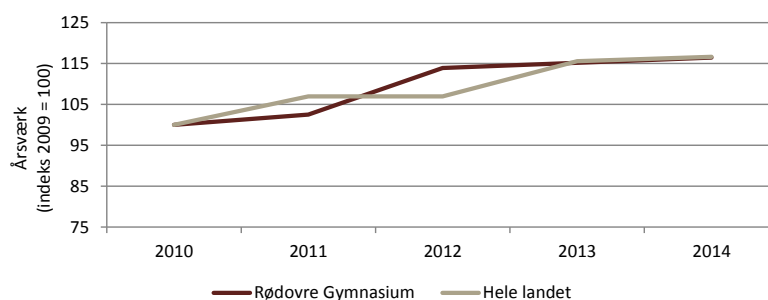
Udvikling i årselever

Antal årselever	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	686	726	751	763	773
Hele landet	82.163	87.037	91.581	94.193	94.618
<i>Indeks (2010 = 100):</i>					
Rødovre Gymnasium	100,0	105,8	109,5	111,2	112,7
Hele landet	100,0	105,9	111,5	114,6	115,2

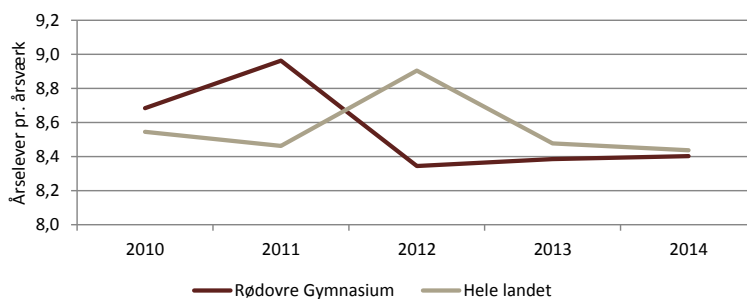
Udvikling i antal årsværk

	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	79	81	90	91	92
Hele landet	9.615	10.285	10.285	11.111	11.215
<i>Indeks (2010 = 100):</i>					
Rødovre Gymnasium	100,0	102,5	113,9	115,2	116,5
Hele landet	100,0	107,0	107,0	115,6	116,6

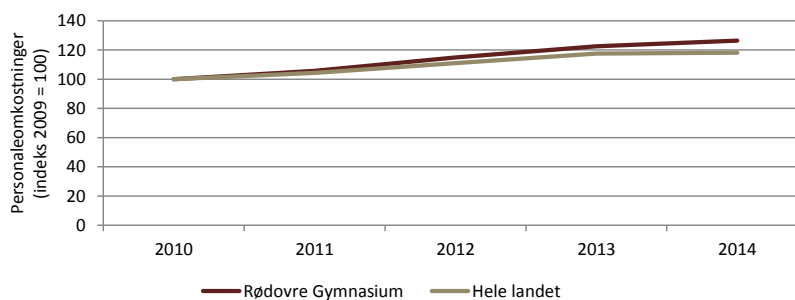
Udvikling i årselever pr. årsværk

	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	8,7	9,0	8,3	8,4	8,4
Hele landet	8,5	8,5	8,9	8,5	8,4
<i>Indeks (2010 = 100):</i>					
Rødovre Gymnasium	100,0	103,2	96,1	96,6	96,8
Hele landet	100,0	99,0	104,2	99,2	98,7

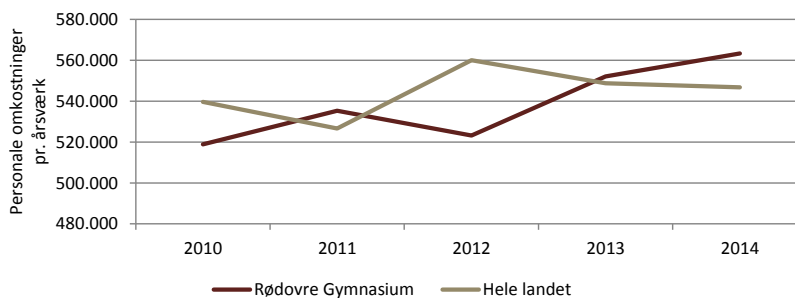
Udvikling i personaleomkostninger

DKK 1.000	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	40.991	43.357	47.090	50.236	51.826
Hele landet	5.188.233	5.416.141	5.759.651	6.097.312	6.131.574
<i>Indeks (2010 = 100):</i>					
Rødovre Gymnasium	100,0	105,8	114,9	122,6	126,4
Hele landet	100,0	104,4	111,0	117,5	118,2

Udvikling i personaleomkostninger pr. årsværk

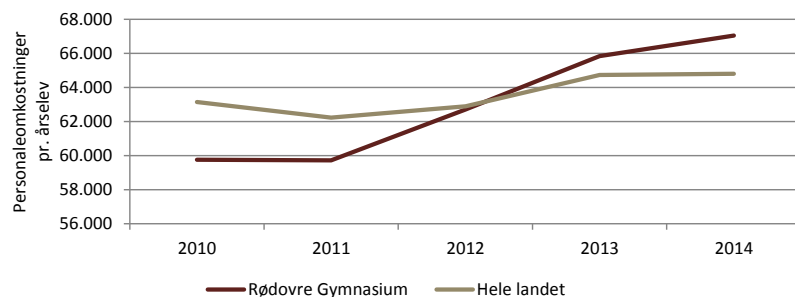
DKK	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	518.874	535.269	523.227	552.049	563.329
Hele landet	539.615	526.621	560.021	548.764	546.749

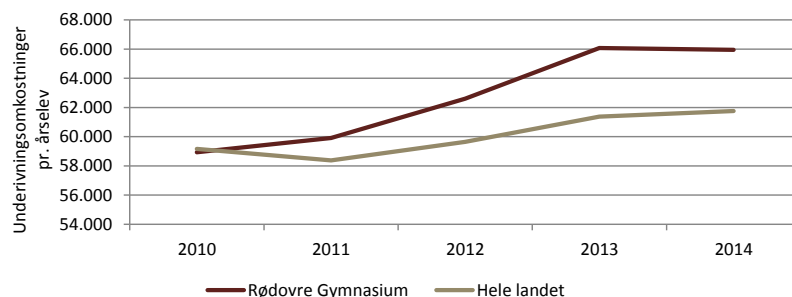
Udvikling i personaleomkostninger pr. årselev

DKK	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	59.754	59.720	62.704	65.841	67.046
Hele landet	63.146	62.228	62.891	64.732	64.804

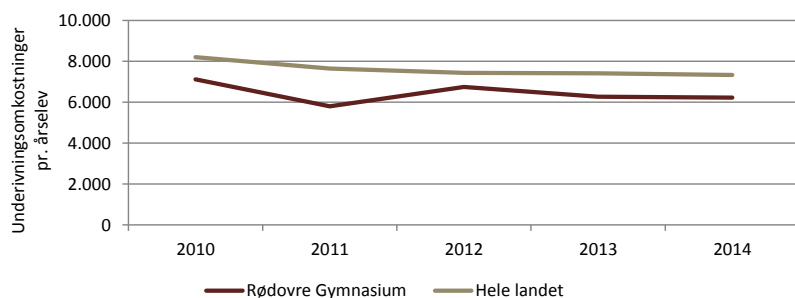
Udvikling i undervisningsomkostning pr. årselev

DKK	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	58.935	59.908	62.603	66.073	65.956
Hele landet	59.163	58.377	59.652	61.380	61.758

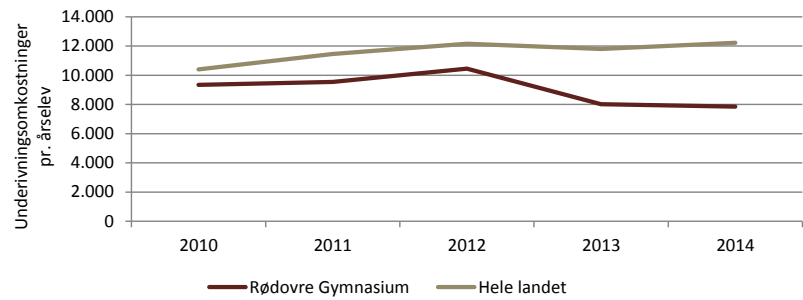
Udvikling i omkostning til ledelse og administration pr. årselev

DKK	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	7.119	5.800	6.751	6.271	6.227
Hele landet	8.205	7.651	7.432	7.415	7.333

Udvikling i omkostning til bygningsdrift pr. årselev

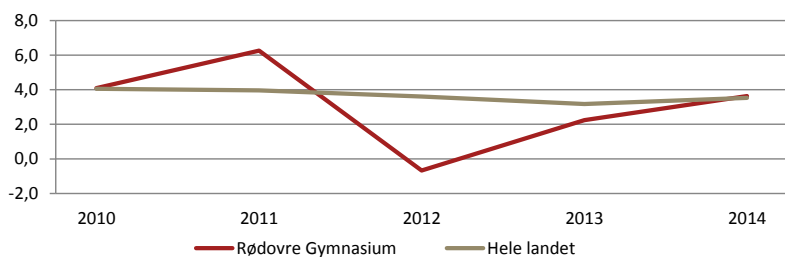
DKK	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	9.335	9.537	10.452	8.015	7.849
Hele landet	10.400	11.454	12.163	11.803	12.222

Udvikling i nøgletal

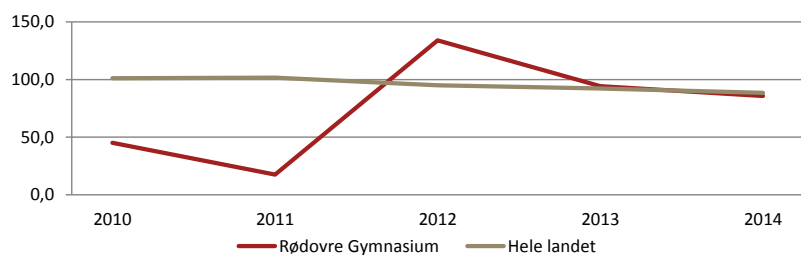
Overskudsgrad

	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	4,1	6,3	-0,7	2,2	3,6
Hele landet	4,1	4,0	3,6	3,2	3,5

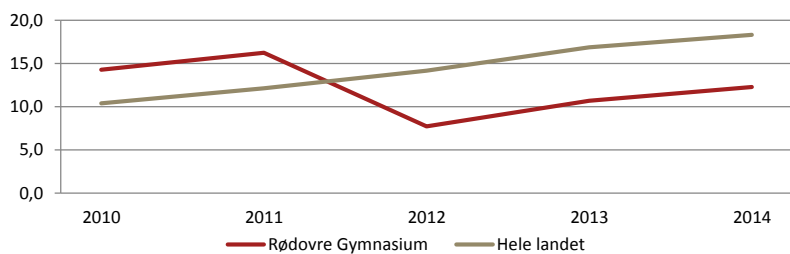
Likviditetsgrad

	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	45,0	17,5	134,0	94,3	85,7
Hele landet	101,1	101,6	95,1	92,2	88,5

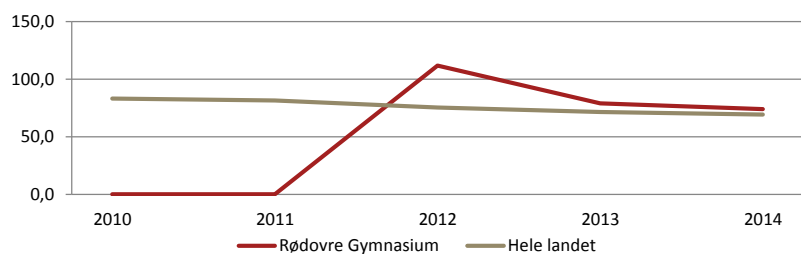
Soliditetsgrad

	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	14,3	16,2	7,7	10,7	12,3
Hele landet	10,4	12,1	14,2	16,9	18,3

Finansieringsgrad

	2010	2011	2012	2013	2014
Rødovre Gymnasium	0,0	0,0	111,9	79,0	74,1
Hele landet	83,1	81,6	75,5	71,5	69,3

Analyse af tallene for hele landet

Vi har foretaget en analyse af de regnskabsmæssige resultater for de almene gymnasier for 2014.

Driften

Landets gymnasier har opnået et regnskabsmæssigt overskud på DKK 296 mio., hvilket er en pæn stigning i forhold til 2013, hvor overskuddet var DKK 260 mio.

Igen i 2014 har der været en vækst i antal årselever. Det blev samlet til 94.618 årselever mod 94.183 i 2013 eller en vækst på 0,5 %. Tallene er opgjort ekskl. kostelever.

Ovenstående tal for 2013 er opgjort ekskl. Kongsholm Gymnasium & HF, som er fusioneret med en erhvervsskole.

Statstilskuddet pr. årselev er steget med 1,0 % fra i gennemsnit DKK 84.859 til DKK 85.929. Pris- og lønudviklingen er af ministeriet beregnet til 1,0 %.

Der er altså tale om uændrede takster i faste priser.

Gymnasierne har i gennemsnit haft et uændret forbrug pr. elev til undervisningens gennemførelse. Udgifterne er i gennemsnit forøget med 0,1 % fra DKK 61.380 til DKK 61.758 pr. årselev. Løntaksterne blev i 2014 reguleret med 0,4%.

Omkostningerne til ledelse og administration er i gennemsnit pr. årselev faldet med 0,2 % fra DKK 7.415 til DKK 7.333. Det er sikkert elevstigningen, som har medført lavere omkostninger relativt.

Omkostningerne til bygningsdrift er steget med 3,6 % pr. årselev fra DKK 11.803 til DKK 12.222. Det skal i den forbindelse tilføjes, at der i 2012 var en overraskende stor stigning i bygningsomkostningerne.

Renterne koster stort set det samme som året før. Det er naturligt, at renteindtægterne falder fra i alt DKK 17 mio. til DKK 15 mio. Men til gengæld er der opnået væsentlig større kursgevinster. Så samlede finansielle indtægter pr. årselev stiger fra DKK 200 pr. årselev til DKK 239 pr. årselev. Årsagen er sikkert det faldende renteniveau, hvor det i 2014 har været meget vanskeligt at få forrentet overskudslikviditeten. Herudover er en del investeringer sikkert finansieret af overskudslikviditet.

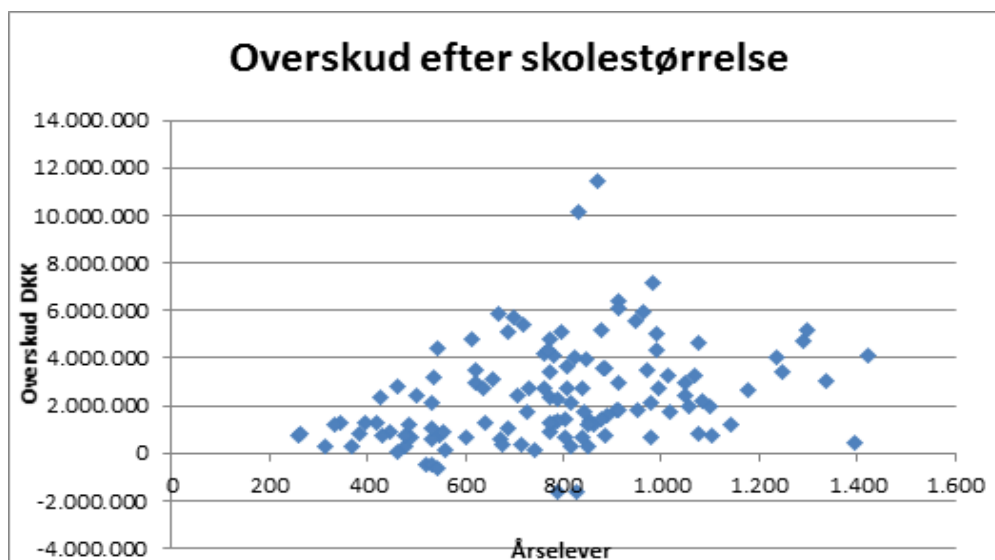
Renteudgifterne er steget lidt fra DKK 151 mio. kr. til 159 mio. kr. Det faldende renteniveau har på den ene side medført en besparelse, men der har på den anden side været en stigning i den langfristede gæld på ca. DKK 500 mio.

Årets overskud i 2014 pr. årselev udgør i gennemsnit DKK 3.128. Vi har opdelt gymnasierne i 3 størrelseskategorier. Overskuddene pr. årselev kan i de forskellige kategorier vises således:

Gymnasier med under 650 årselever (37 gymnasier)	3.102
Gymnasier med mellem 650 og 850 årselever (40 gymnasier)	3.376
Gymnasier med mere end 850 årselever (45 gymnasier)	3.086

Kun 4 gymnasier har i 2014 haft underskud. Kun 1 gymnasium har haft underskud i både 2013 og 2014.

Overskudsgraden svarer til 3,5 % af de samlede indtægter. I 2013 var overskudsgraden 3,2 %.

Analyse af tallene for hele landet (fortsat)

Generelt ser det ud til, at gymnasierne har en sund driftsøkonomi.

Overskuddene skal ses i sammenhæng med, at gymnasierne først blev selvejende institutioner fra 2007, hvor de typisk blev etableret med en negativ egenkapital, hvorfor de har haft et naturligt behov for at polstre egenkapitalen.

Investeringer

Gymnasierne har også foretaget meget betydelige bygningsinvesteringer i 2014. Ifølge årsregnskaberne har investeringerne været på ikke mindre end DKK 800 mio., svarende til DKK 8.510 pr. årselev. Der er alene foretaget bygningsafskrivninger på DKK 124 mio. svarende til DKK 1.309 pr. årselev.

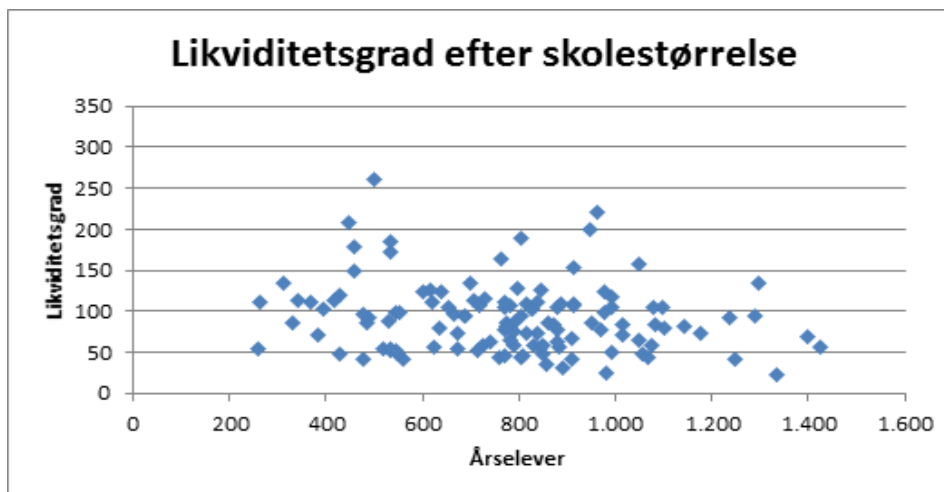
I 2013 var bygningsinvesteringerne på DKK 788 mio., og i 2012 var investeringerne på DKK 722 mio. Så der er over 3 år investeret over DKK 2,3 mia. i bygninger. Det hænger sikkert sammen med den betydelige aktivitetsforøgelse gymnasierne har oplevet. Endvidere har der sikkert været et økonomisk råderum til forbedring af den overtagne bygningsmasse.

Likviditet

Generelt er det vores opfattelse, at gymnasierne har en god likviditet, hvilket vi også anser for at være af stor betydning.

Likviditetsgraden er et vigtigt nøgletal, som viser forholdet mellem omsætningsaktiverne og den kortfristede gæld. En likviditetsgrad på 100 svarer til, at gymnasiet har lige så store omsætningsaktiver som kortfristet gæld. Det skal i den forbindelse bemærkes, at feriepengeforpligtelse normalt ikke skal betales fuldt ud, men indgår i den kortfristede gæld.

Likviditetsgraderne kan vises således:

Likviditetsgraden tager ikke højde for, om gymnasiet har en trækingsret på en kassekredit. Nogle gymnasier har således lidt ekstra i likviditetsreserve.

Vi anbefaler generelt, at gymnasier med en likviditetsgrad under 50 overvejer, om der ikke er behov for en forbedring af likviditeten. Der kan naturligvis også være gymnasier, som har en likviditet, som er højere end nødvendigt, og som med fordel kan indfri noget af den langfristede gæld og derved spare renteudgifter.

Egenkapital

Gymnasiernes samlede egenkapital udgør pr. 31/12 2014 DKK 1.576 mio. ud af en samlet balance på DKK 8.606 mio. Det svarer til en soliditet på 18 %. En soliditet på 18 % må generelt betragtes som lav. Det skal dog tages i betragtning, at gymnasierne har fået lov til at købe ejendommene til en ret lav værdi (baseret på gymnasiernes betalingssevne).

Som tidligere nævnt blev gymnasierne først selvejende i 2007. Da var gymnasiernes samlede egenkapital negativ med DKK 349 mio. Årsagen hertil var primært, at gymnasierne ikke fik godtgjort de overtagne medarbejderforpligtelser.

6 gymnasier har fortsat en negativ egenkapital. Det er en mere end for et år siden.

Analyse af tallene for hele landet (fortsat)

Samlet økonomi

Det må være naturligt, at gymnasiet vurderer den samlede økonomi, herunder:

1. Resultaterne. Er der et tilfredsstillende resultat. Et negativt resultat kan skyldes engangsforhold.
2. Udviklingen i elevtallet og den fremtidige demografiske udvikling.
3. Overgangsfrekvens.
4. Frafald.
5. Analyser af elevtilfredshed og feedback fra medarbejdere.
6. Likviditet. Er der en tilfredsstillende likvid kapital. Kan gymnasiet f.eks. tåle en forsinket udbetaling af statstilskud uden at få likviditetsproblemer.
7. Egenkapital. Det må være et naturligt krav, at den negative egenkapital fra overgangen til selveje bliver udlignet.

Fremtiden

Fremtiden kan blive noget vanskeligere:

1. Reduktion af statstilskud på 2% i 2016 stigende til 8% over de kommende 4 år.
2. Indførelse af karakterkrav

Ungdomsårgangene har mange steder toppet og nogle steder er der udsigt til ret store nedgange.

www.pwc.dk/da/

Dette benchmark er udarbejdet alene som en generel orientering om forhold, som måtte være af interesse, og gør det ikke ud for professionel rådgivning. Du bør ikke disponere på baggrund af de oplysninger, der er indeholdt i dette benchmark, uden at indhente specifik professionel rådgivning. Vi afgiver ingen erklæringer eller garantier (udtrykkeligt eller underforstået) hvad angår nøjagtigheden og fuldstændigheden af de oplysninger, der findes i benchmarket, og, i det omfang loven tillader, accepterer eller påtager PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, dets aktionærer, medarbejdere og repræsentanter sig ikke nogen forpligtelse, ansvar eller agtpågivenesspligt for eventuelle konsekvenser, som følger af, at du eller andre handler eller undlader at handle i tillid til de oplysninger, der findes i publikationen, eller for eventuelle beslutninger truffet på baggrund af publikationen.